

MEŽA KONSULTĀCIJU
PAKALPOJUMU CENTRS

Latvijas mežu iemītnieki, koki un sēnes

**Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra
Meža konsultāciju pakalpojumu centrs
www.mkpc.llkc.lv**

Ludzas un Rēzeknes nodaļas mežsaimniecības konsultante

Diāna Agafonova

Mob. tālr.: +371 26119398

E-pasts: diana.agafonova@mkpc.llkc.lv

Kas ir mežs?

A diagram showing the components of a forest. A central white box with the text "Kas ir mežs?" (What is a forest?) has seven green arrows pointing outwards to different parts of a forest scene. The arrows point to labels for trees (Koki), shrubs (Krūmi), mushrooms (Sēnes), birds (Putni), insects (Dzīvnieki), fungi (Kukaiņi), and fruits (Augi).

Koki

Krūmi

Augi

Kukaiņi

Sēnes

Dzīvnieki

Putni

Meža dzīvnieki

Rudā lapsa

Pelēkais zakis

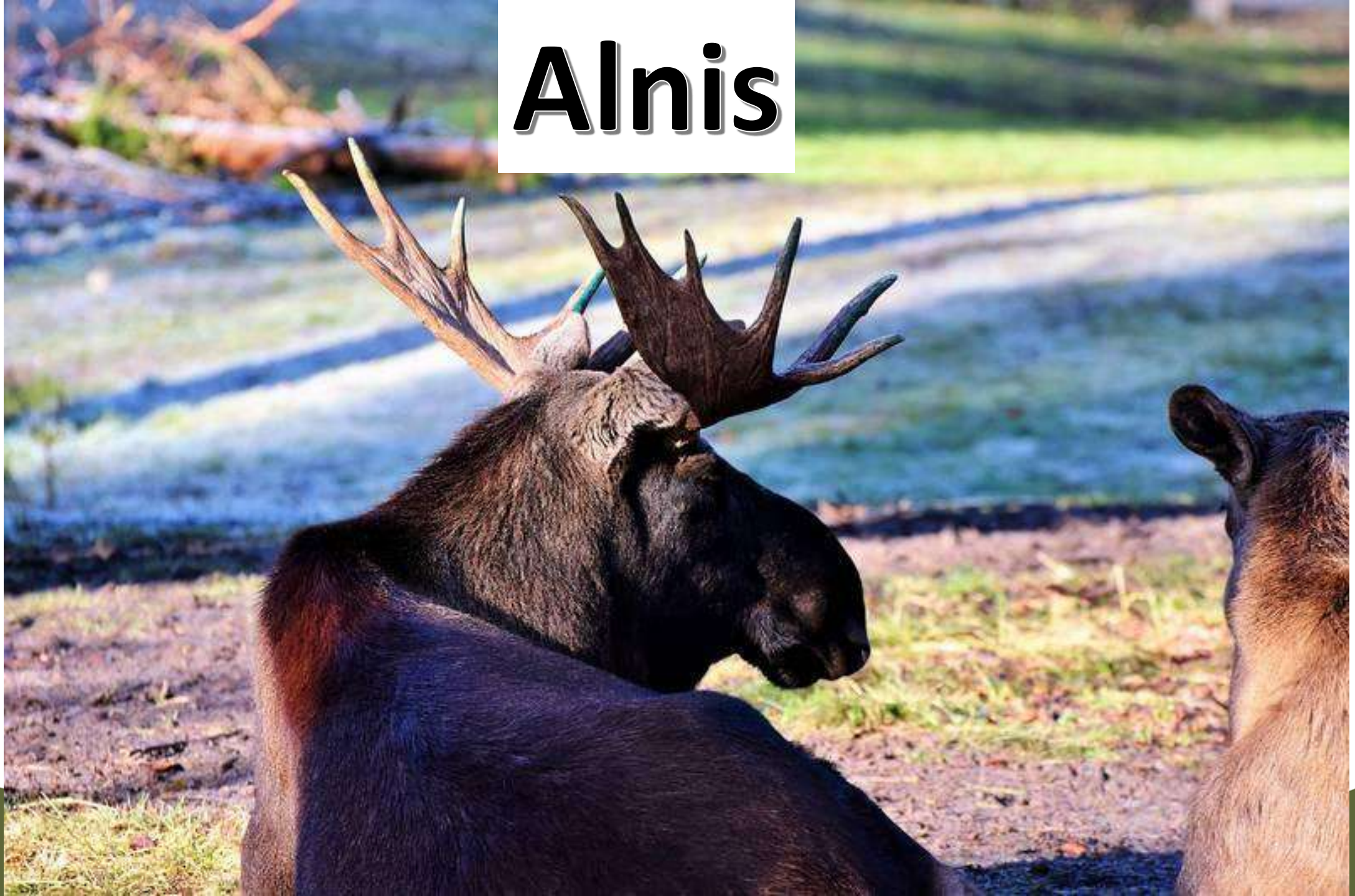
Meža cūka

Stalpbriedis

Alnis

Eirāzijas lūsis

Pelēkais vilks

Stirna

Brūnais lācis

Āpsis

Eirāzijas bebris

Lielākais Latvijas meža dzīvnieks,
lepojas ar skaistiem, platiem ragiem

A	L	N	I	S
---	---	---	---	---

Taisa aizsprostus, rok alas, būvē mājas
no koka gabaliem ar ieeju zem ūdens

B	E	B	R	S
---	---	---	---	---

Tam ir ļoti laba oža un izcila dzirde, garās ausis
var pagriezt jebkurā virzienā, skrienot – met cilpas

Z	A	K	I	S
---	---	---	---	---

Neliels plēsējs, ziemā balts – vasarā
brūns, ļoti aktīvs naktī, labi peld

S	E	R	M	U	L	I	S
---	---	---	---	---	---	---	---

Ziemai tuvojoties, mājokli iekārto zem koku
saknēm un celmiem. Saldi guļ ziemas miegu.
Adatas to pasargā briesmu gadījumos

E	Z	I	S
---	---	---	---

Suņu dzimtas pārstāvis, mazliet neveikls,
apaļīgs, ar kuplu spalvu un labu ožu

J	E	N	O	T	S	U	N	S
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Diennaktī var izrakt 30 m garu eju. Ar jūtīgo
šņukuru zemē meklē ozolzīles, saknes,
riekstus, sēnes, izrakņā dziļas bedres

M	E	Ž	A	C	Ū	K	A
---	---	---	---	---	---	---	---

Garā, kuplā aste palīdz noturēt līdzsvaru, lecot no koka uz koku. Rudens pusē čakli vāc pārtikas krājumus ziemei – sēnes, ozolzīles, riekstus

V	Ā	V	E	R	E
---	---	---	---	---	---

Dzīvniekam ir īss, bet biezs apmatojums, slaidis purns un gara, kupli apmatota aste. Šis grauzējs pārtiek no augļiem, sēklām un kukaiņiem. Tam ir raksturīga ziemas vai vasaras guļa

S	U	S	U	R	I	S
---	---	---	---	---	---	---

Biezs, mīksts kažoks un gara, kupla aste. Piemīt viltība,
gudrība un izveicība. Tai ir ļoti laba oža un dzirde

L	A	P	S	A
---	---	---	---	---

Tam ir skaista galvas rota – lieli, žuburaini
ragi, kurus rudenī nomet. Prot labi peldēt

S	T	A	L	T	B	R	I	E	D	I	S
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Pārvietojas lidojot, savus mazulus baro ar pienu.
Ir nakts dzīvnieks, aktīvs krēslas un rītausmas
stundās. Pārējā laikā tas uzturas alās un kokos

S	I	K	S	P	Ā	R	N	I	S
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Dzīvniekam ir masīvs ķermenis. Tā seja ir balta ar divām melnām svītrām, ausis melnas ar baltiem galiņiem. Pārvietojas lēniem soļiem, reti rikšiem vai īsiem lēcieniem. Izveido sarežģītu alu ar vairākām ieejām. Reizēm vienu alu sistēmu apdzīvo vairākas šo dzīvnieku ģimenes, šie dzīvnieki ir ļoti tīrīgi.

Ā	P	S	I	S
---	---	---	---	---

Ziemā ir biezs pelēkbrūns kažoks, kam sāni, galva un kājas iezīmējas tumšāki. Raksturīga pazīme ir gaišs laukums pakaklē un uz krūtīm. Dzīvnieks ir visēdājs un medī dažādus mazus dzīvniekus – grauzējus, vāveres, zaķus, putnus, mēlojas arī ar ogām, augļiem.

C	A	U	N	A
---	---	---	---	---

A scenic photograph of a calm lake reflecting a dense forest in autumn. The trees are in various stages of color change, with bright yellows and oranges dominating the scene, interspersed with some evergreen trees. The reflection in the water is sharp and clear, mirroring the colors of the foliage. In the foreground, some out-of-focus autumn leaves are visible.

Koki

Parastā priede

Parastais ozols

Āra bērzs

Parastă egle

Parastā apse

Parastā kļava

Koks ar brūnsarkanu mizu, pelēcīgi zaļām skujām,
apaļiem brūnpelēkiem čiekuriem. Aug garš un taisns,
agrāk gatavoja kuģiem mastus. Koksni izmanto
būvniecībā un koka priekšmetu izgatavošanā

P	R	I	E	D	E
---	---	---	---	---	---

Koka stumbram ir balta tās ar tumšām
šķērsvītrām. Pavasarī tecina atspirdzinošas sulas.
Pumpurus un jaunās lapas lieto ārstniecisku tēju
pagatavošanā

B	Ē	R	Z	S
---	---	---	---	---

Mūžzaļš skuju koks, mūža ilgums var sasniegt 200-300 gadus. Čiekuri garenī, brūnganā krāsā. Vienu reizi gadā mēs visi par šo koku ļoti priecājamies, jo rada svētku sajūtu un prieku. Koksni izmanto malkas ieguvei

E	G	L	E
---	---	---	---

Liels un skaists koks. Latviešu tautas dziesmās - meitu koks. Zied jūlijā ar dzelteniem, smaržīgiem ziediem. Ziedus izmanto medicīnā, jo ir vērtīgs ārstniecības augs. Koka mūža ilgums līdz 300 gadiem. Koksni izmanto mūzikas instrumentu, zīmuļu izgatavošanai

L	I	E	P	A
---	---	---	---	---

No visiem kokiem pavasarī uzried pats pirmais. Ziedu skaras – zeltaini dzeltenas, garas kā krelles. Koks nav izvēlīgs – aug upju, dīķu, grāvju krastos. Šo koku iecienījis bebrs, aizsprostu būvēšanai. Koksne sarkanīga, senos laikos no tās izgatavoja dažāda lieluma mucīņas

A	L	K	S	N	I	S
---	---	---	---	---	---	---

Koks ātri aug, mūža ilgums līdz 100 gadiem. Miza pelēka, lapas gaiši zaļas, kuras dreb un trīc arī tad, ja laukā nav ne mazākās vēja pūsmiņas. No koksnes gatavo sērkociņus, dažādus koka priekšmetus

A	P	S	E
---	---	---	---

Mūžzaļš skujkoks vai krūms, ar tumši brūnu mizu, čiekurogas sākumā ir zaļas, tad nogatavojas zilgani melnā krāsā. Smaržīgs, izdala ēteriskās eļļas

K	A	D	I	K	I	S
---	---	---	---	---	---	---

Meža putni

Dižraibais dzenis

Mātīte

**Meža
pīle**

Tēviņš

Meža

zoss

**Medna
vista**

Mednis

**Medna
gailis**

**Mazais
ērglis**

Sloka

A photograph of three mushrooms with bright red, slightly convex caps and thick, light-colored stems covered in small dark speckles. They are growing in a forest setting with green moss and pine needles on the ground, and blurred tree trunks in the background. A white rectangular box with the word 'Sēnes' in black text is overlaid on the right side of the image.

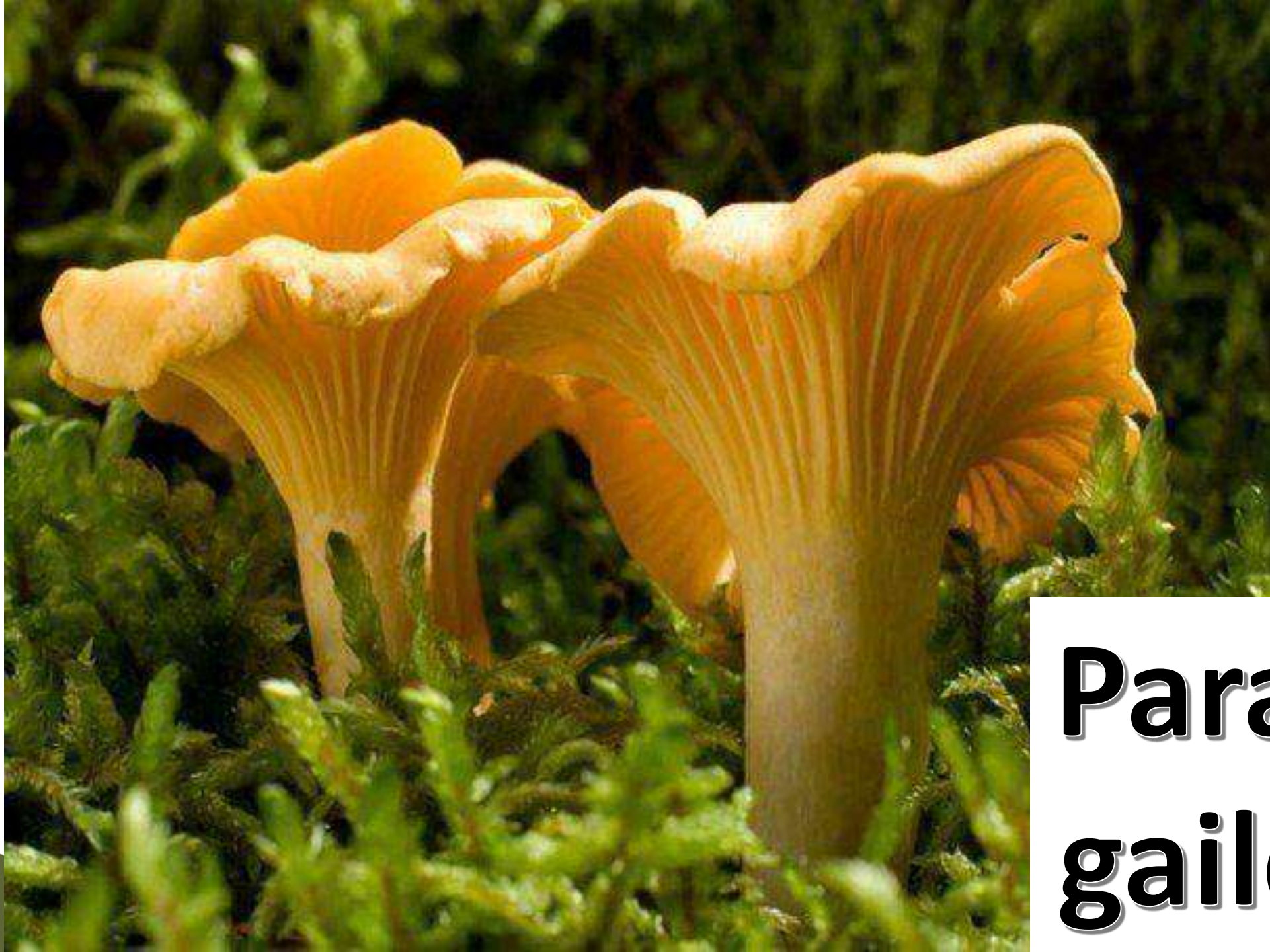
Sēnes

A large, smooth, brown mushroom with a thick, light-colored stem, growing in a grassy field with dry pine needles. The mushroom is the central focus, with its cap showing a slight gradient from dark brown to a lighter tan. The stem is thick and has a slightly textured, light-colored surface. The background is a mix of green grass and dry, brown pine needles, suggesting a forest floor.

**Eglu
baravika**

Parastā apšubeka

**Parastā
gailene**

**Parastais
vilnītis**

Bērzubeka

Bērzlapes

Neēdamas sēnes !!!

**Sarkanā
mušmire**

**Zaļā
mušmire**

**Baltā
mušmire**

Augi un ogas

Vēsta par pavasara atnākšanu, zied lieliem
ziediem, piemīt dziednieciskas īpašības

Z	I	L	Ā
---	---	---	---

V	I	Z	B	U	L	Ī	T	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Zilā vizbulīte

Apaļas, sarkanas, spīdīgas ogas,
nogatavojas septembrī. Ilgi saglabājas
svaigas un ir bagātas ar vitamīniem.

B	R	Ū	K	L	E	N	E	S
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Brūklenes

Zied maija mēnesī, baltiem zvanveida,
smaržīgiem ziediem, auga sarkanās ogas ir
indīgas

M	A	I	J	P	U	Ķ	Ī	T	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Maijpuķīte

Ogas sarkanas, ļoti aromātiskas. Ja vasaras saulē apdegusi seja – droši var likt kā kompresi. Var pagatavot aromātisku ievārījumu un tēju.

M	E	Ž	A
---	---	---	---

Z	E	M	E	N	E	S
---	---	---	---	---	---	---

Meža zemenes

Lapas satur C vitamīnu un skābeņskābi, augam
ir patīkama skābena garša

Z	A	K	S	K	Ā	B	E	N	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Zaķskābene

Zied aprīlī, koši dzelteniem, saules krāsas
pielietiem ziediem, pazīstams ārstniecības augs,
tēja noder pret saaukstēšanos un klepu

G	A	I	Ļ	B	I	K	S	Ī	T	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Gailbiksīte

Zied maijā, zemi noklādams baltām ziedu
zvaigznītēm, aug mežos, gravu nogāzēs

B	A	L	T	A	I	S
---	---	---	---	---	---	---

V	I	Z	B	U	L	I	S
---	---	---	---	---	---	---	---

A close-up photograph of a dense patch of white flowers with yellow centers, identified as Baltais vizbulis. The flowers are in various stages of bloom, with some fully open and others as buds. They are surrounded by lush green foliage. The text "Baltais vizbulis" is overlaid in the top right corner.

Baltais vizbulis

Esi uzmanīgs! – Augs un auga oga ir ļoti indīga. Četrlapu vidū atrodas zili, melna spīdīga oga, kura sauc arī par «vārnas» aci.

Č	Ū	S	K	O	G	A
---	---	---	---	---	---	---

Čūsķoga

Nogatavojušās ogas ir melnas, izmanto uzturā, palīdz uzlabot redzi. Auga mētras ziemā ir barības avots stirnām un briežiem.

M	E	L	L	E	N	E	S
---	---	---	---	---	---	---	---

Mellenes

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Latvijas Lauku konsultāciju un
izglītības centra
Meža konsultāciju pakalpojumu
centrs

www.mkpc.llkc.lv

mkpc@mkpc.llkc.lv

MEŽA KONSULTĀCIJU
PAKALPOJUMU CENTRS

G U D R I S A I M N I E K O T

KONSULTEJAM UN IZGLĪTOJAM
SNIEDZAM APSAIMNIEKOŠANAS PAKALPOJUMUS
PIESAISTĀM ES FONDUS

